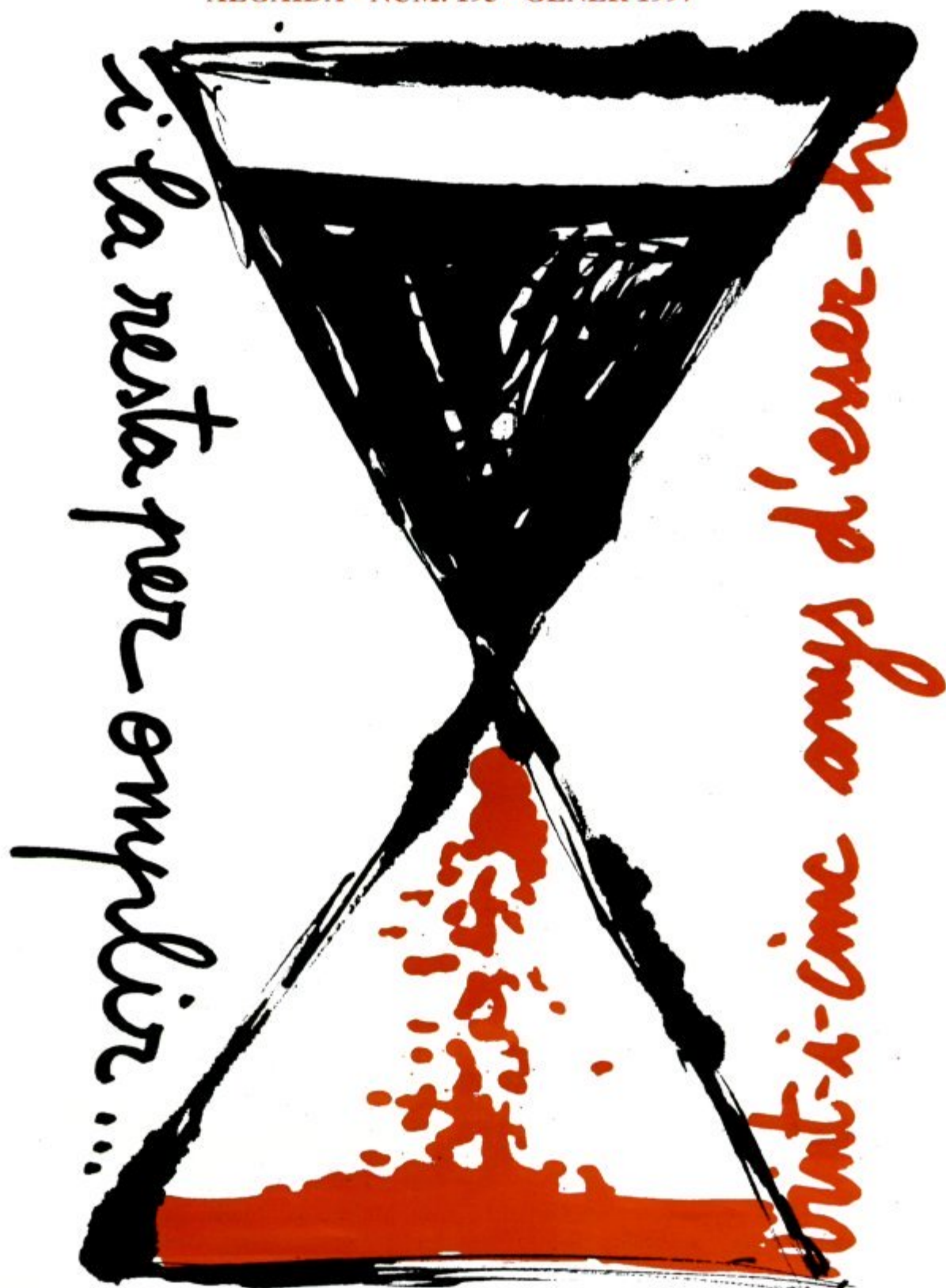

ES SAIG

ALGAIDA - NÚM. 193 - GENER 1997

25 ANYS OBRA CULTURAL BALEAR ALGAIDA

EDITORIAL TOLERÀNCIA

La polèmica que aquests mesos hem tengut a les planes d'ES SAIG (polèmica que afortunadament sembla en camí d'apaivagar-se) ens planteja el tema de la tolerància i dels seus límits. I és que la tolerància només se suscita en qüestions d'opinió. I evidentment és qüestió d'opinió si una reforma és millor fer-la d'una manera o de l'altra, si la solució d'un problema ha de seguir aquest o aquell procediment. En matèries no opinables no hi cap aquesta virtut: ser tolerants amb un que afirmi que el Sol gira al voltant de la Terra o que el català és una llengua derivada del castellà és una doble estupidesa: estupidesa del qui ho afirma i estupidesa del qui ho tolera. Estam en el terreny de veritats no opinables.

Hem de ser tolerants perquè no tenim la veritat absoluta. (Els qui creuen tenir-la són intolerants: Plató, Stalin, Hitler, Anguila, Joan Pau II,...) Voltaire deia: "Què és la tolerància? És l'atribut de la humanitat. Estam tots carregats de febleses i errors; perdonar-nos recíprocament les nostres ximpleries és la primera llei de la natura". En aquest sentit, la caricatura dels dos geperuts que se'n riuen del gep de l'altre (ES SAIG nº 192, 14) és molt significativa. Tots en tenim de geps, tots cometem errors, tots som vulnerables; per això, cal que sapiguem capturar-nos i moderar-nos.

El problema real és el dels límits de la tolerància. Qualcú ens ha dit que la direcció de la revista havia d'haver exercit la censura i ens havíem d'haver negat a publicar segons què. No ho hem fet, precisament perquè pretenem que la revista sigui la revista de tothom i que tots poguem expressar-vos-hi amb completa llibertat. A més, com comprendreu, és molt difícil traçar la línia que separa la discrepància ideològica rotunda de l'insult personal (ni els jutges es posen d'acord) o l'acudit enginyós de la humorada de mal gust (ni els professors d'estètica s'hi avenen). Per això no hem exercit el dret a la prohibició. Ara bé, la nostra única culpa ha estat la d'esser tolerants, potser massa, dirà qualcú. Hem publicat coses que no ens agradaven, que trobàvem més viscerals que assenyades; i això que deim es pot aplicar tant a una com a l'altra part: hi ha hagut excessos per ambdues bandes.

Esperem que tot torni als seus límits justs i opinem, continuem opinant, amb tolerància i respecte cap a l'adversari. Al cap i a la fi, la intolerància mena al dogmatisme, a l'integrisme, al totalitarisme, al despotisme, a la Inquisició,...

La nostra portada: *En Víctor Andreu ens ha fet aquest muntatge per commemorar els 25 anys de la creació de la Delegació de l'Obra Cultural Balear d'Algaida*

Bolletí de l'Obra Cultural d'Algaida

Revista mensual. D.L.P.M. 495/80

Domicili: Rei, 1. Algaida.

Tf. 66 50 42 / 27 25 76

Fax 66 56 79

Imprimeix: Tirrena, SA. Manacor

Tf 55 52 12

Dirigeix: Delfi Mulet

Administra: Directiva de l'Obra Cultural

Col·laboren: Víctor Andreu, Biel Bibiloni, Jaume Falconer, Miquel Fiolet, Jaume Jaume, Catalina Martorell, Miquel Molleta, Antònia Ma. Mulet, Joan Mulet, Pere Mulet, Víctor Mulet, Xesc Oliver, Biel Sastre, Miquel Serra, Joan Trobat, Guillem Vanrell, Agrupació Fotogràfica d'Algaida.

ES SAIG només es responsabilitza de l'Editorial.

EDITORIAL CONJUNT DE L'ASSOCIACIÓ DE PREMSA FORANA DE MALLORCA

La premsa forana: de premsa folclòrica a premsa ignorada

Des dels anys 1978-80, en què es treballava molt per constituir i posar en marxa la nostra Associació, fins a l'actualitat han passat prop de vint anys. Els objectius aconseguits des de llavors són molts i, tal vegada, el més important ha estat la consolidació i la unió de l'APFM (Associació de Premsa Forana de Mallorca).

Aquests darrers anys, el sòtil de publicacions associades s'ha mantingut entorn de les cinquanta, amb els alts i baixos propis d'una entitat tan diversa com revistes hi ha associades. Amb els anys, s'ha aconseguit que les institucions hagin participat d'aquest creixement i consolidació, fins al punt que els ajuts econòmics han pogut satisfer més d'una revista en crisi. També és veritat que per als setmanaris aquests ajuts no han estat més que testimonials, i és en aquest aspecte on volem centrar aquesta queixa.

La premsa diària de Palma absorbeix la pràctica totalitat de la publicitat que les grans institucions públiques, Govern Balear i Consell Insular de Mallorca, destinen per promocionar-se i/o donar a conèixer els seus objectius. No debades, la premsa diària rep el que està en el seu dret a l'hora de demanar publicitat. La premsa forana rep, justament, les miques d'aquests ajuts institucionals.

Fins el moment, els polítics han firmat pocs concerts econòmics amb l'APFM, la majoria per la seva contribució a la normalització lingüística, tot i que la premsa forana havia estat peonera en aquesta tasca; la seva difusió actual en català és possible gràcies a l'esforç comú de moltes de les publicacions associades. Cinquanta revistes que, per mitjana mensual, sumen un total de 98.000 exemplars de tiratge, i molt més de difusió i lectura. I, encara, pareix que demanam diners en un cap de cantó amb un capellet de palmes. També som conscients que la nostra premsa no pot viure determinada pels ajuts institucionals i que ens hem d'espavilar: no dormir a la serena, com diuen pel poble.

Hem mantingut una fidelitat constant a les institucions, que, molt sovint, no ens han valorat suficientment. A l'hora de respectar els concerts, hem complert i hem procurat ser equànimes amb tothom, i aquesta equanimitat ha permès la unió dins l'Associació. Però, davant el futur imminent que ens espera, en què la professionalització i la competència faran trontollar les petites revistes associades i les que puguin néixer, cal pegar un crit ben fort perquè les institucions ens tinguin en compte a l'hora de distribuir els barems publicitaris que marquen. Ho repetim: la premsa forana no pot ser ignorada per les retallades pressupostàries. El nostre compromís va molt més enfora, i hem mostrat proves evidents de complir els nostres convenis. Als pobles, on la premsa diària no tracta directament la informació i no té la fidelitat que ofereix la premsa forana, aquesta sempre serà una garantia per a les persones que hi viuen.

Esperem, aleshores, que amb vista a l'any que ve, les autoritats polítiques ho tinguin més clar.

CALAIX DE SASTRE

THAT'S AMERICA!

Urbanistes i poetes afirmen simultàniament que no es coneix una ciutat o un poble fins que no s'ha entrat en la seva plaça. Aquesta, entesa com a centre neuràlgic de la població, com a exponent dels batecs de tota la col·lectivitat. A les places, se'ls atorga un valor representatiu; són miralls on es veuen i es mostren els pobles. ¿En són conscients, les nostres autoritats municipals, del poder exemplar de Sa Plaça? ¿Saben que no poden convertir-la en un monumental bunyol?

El tema preocupa també els nostres parents i coneguts externs que, després de passar pel poble i veure que hi hem fet un dissabte potser excessiu, ens interroguen sobre el futur immediat de la nostra plaça. Sí, el dilema està plantejat: ¿quin serà el nou aspecte de Sa Plaça? Totes les aportacions al debat hauran estat poques si el resultat final del producte no és satisfactori per a tothom. Val més pecar per excés que per defecte, a l'hora d'aportar idees. Per això, estic content de poder fer-hi una contribució, encara que sigui modesta, gràcies a la lectura del llibre *Pizza's squares*, que podríem traduir aproximadament per "Places tan estimulants com una pizza".

Així, sabem que a Denver, Colorado (la brillantor de les idees exposades pot disculpar el xovinisme del llibre, que només recull exemples urbanístics dels Estats Units d'Amèrica) han instal·lat, en el centre mateix de la plaça, un escenari que es pot aixecar o amagar a voluntat. Els dies de festa assenyalats, amb tots els llums de la ciutat apagats, fan pujar molt lentament la plataforma ben enllumenada, que tant pot contenir, davant l'expectació del públic, les autoritats locals recitant l'himne nacional amb les mans sobre el cor, com les patums de la cultura local remenant el cul i cantant "Eh Macarena".

A Columbus, Ohio, com que no es posaven d'acord sobre quina casta d'arbres sembrar a la plaça, hi han posat uns ecològics, reciclats i deliciosos arbres de plàstic que, com es fàcil de

suposar, no plantegen cap problema de manteniment ni de brutícia.

A Little Rock, Arkansas, també han experimentat l'idea dels arbres de plàstic, però perfeccionada. Perquè en disposen de jocs de diferents colors que, seleccionats a conveniència, s'avenen amb el tarannà de la jornada. Verds, el Dia Mundial del Reciclatge; de color pastanaga, el Dia de la Constitució o blancs immaculats el Dia d'Acció de Gràcies.

A Jackson, Mississippi, han substituït els arbres i les faroles per persones que, abillades amb vestits de lluentors, hi fan l'ullastre esbrancat; cadascú, una vegada al mes, i els qui no paguen els impostos municipals, tres vegades.

A Phoenix, Arizona, tengueren una pensada sensacional, difícil d'imaginar per a nosaltres tan racionals: tallaren els pins de la plaça perquè tenien cuques. Després va resultar que enyoraven aquells simpaticons animals, motiu pel qual hi han instal·lat, al voltant de la plaça, una pista d'scalextric per on desfilen, lentes però marcial, unes cuques de juguina.

No s'acaben els exemples, sinó el paper. A *Pizza's squares* hi ha tal concentració de genialitat que, avui dia 28, la seva lectura m'ha servit per alliberar-me d'un singlot empipador que se m'havia aferrat com una paparra. Ja no caldrà que trobi el mestre Sroubek, més que un personatge de l'escriptor txec Bohumil Hrabal, un autèntic número: "Ai, el mestre Sroubek, que curava les malalties de singlot crònics posant la mà d'elles sobre el seu sexe enorme, perquè per sempre més quedessin curades d'espant i de singlots." (Bohumil Hrabal, *Qui sóc jo*).

Si és que el món és ple de meravelles com els llibres.

En Calaix i Desastre

MIQUEL OLIVER BAUÇA TORRES

DE LLOCS I DE SILENCIS (i X)

Il·lustracions de Jaume Oliver Bauça Torres

UN JOC DE "ROMPES" A LA CREU DE CAN VICÓ

I portes sota el braç el vell paquet,
col·lecció monòtona, fragments
de caps de llumins, sempre els mateixos,
idèntics tots i repetits, tresor.
Malmès algun, més pàlid el color,
més llefiscós de tant girar la fulla,
de fer sempre el mateix, indefinits
els anys de reiterar igual jugada.
I com a punt de plana plena, un vell
retrat que va seguint el pas, intacte,
indiferent, l'avui que ja no hi és,
que vaig palpant de tant en tant, suau
el tocament sobre els seus ulls i llavis,
sobre el batec del temps, sobre les mans
d'aquest cartró que no ha envellit perquè
sols tu portes el solc de les arrugues.

Vindrà un dia més llarg, definitiu,
que copsarà el paquet que s'ha fet gran
de tant d'amuntegar el mateix, el joc
ingenu d'un infant: nues memòries.

M'HAN DIT QUE DIUEN

A la fira d'artesanía, Balear, que es fa a Ciutat, varen esser molts els algaidins que hi anaren, segons comentaris. I foren bastants els qui hi trobaren a faltar qualque mostra de productes o coses algaidines. Un ens va recordar que aquesta mateixa queixa ja la fèrem per Sa Fira d'Algaida, on tampoc no hi trobarem res característic del nostre poble. Un no sap si és que no tenim res que valgui la pena exposar.

Que a la carretera de Manacor, davant la benzinera, hi ha un punt negre, ben negre, tothom hi està d'acord. S'ha parlat de solucions dràstiques, com és desviar la carretera. Però sentirem una idea que possiblement ningú ha pensat posar en pràctica, segurament perquè és tan senzilla que no va bé als nostres polítics, ni locals ni autonòmics: si es fes respectar la limitació de velocitat, ja s'hauria arreglat tot. Si en comptes de circular, els cotxes i motos, a cent per hora, ho feien a cinquanta, ja gairebé no existiria el punt negre.

Fa molt que no parlam de sopars i dinars, però no és que no se'n facin, a Algaida, no vos ho penseu. Acabat l'estiu, han disminuït els "pa amb oli" a la fresca, però començaren les torrades de botifarró i llengonissa i ventresca (vos heu fixat que, a Algaida i tot, la gent ja torra "panxeta" en comptes de torrar xulla o ventresca?). En sentirem un que estava bastant empipat perquè un vespre en tenia tres, de sopars... i això no pot ser, s'ha de repartir una mica més.

Ens han dit que els cossiers no s'han aturat d'assajar durant tot l'any, i que de tant en tant posen peu davall taula. Es veu que és la millor manera de mantenir viu l'esperit d'equip o de grup. També hem sentit que per Sant Honorat han de sortir a ballar per primera vegada els cossiers un parell de jovenets. Es veu que així mateix es van renovant...

I, parlant de sopars, els músics també ho saben fer bé, diuen. Ens digueren que es va renovar la Junta Directiva de la Banda de Música i que la renovació ha estat total; però també han renovat el sistema de fer les juntes: diuen que surt tot molt bé si es reuneixen a una taula amb qualque cosa per menjar.

Sa Plaça, l'única que tenim a Algaida, no pareix la mateixa: aquest comentari és unànime, tothom diu el mateix. Si agrada més o manco ja són figues d'altre sostre; hi ha opinions per a tots els gusts. El que sí hem sentit a més d'un parell és que ara es veuen molt més els defectes de les façanes, sense els pins que les tapaven. A veure si el nostre Ajuntament hauria de destinar una part del seu pressupost a subvencionar la neteja i restauració de les façanes de Plaça que més ho necessiten...

Molta gent es demana quins seran els arbres que se sembraran al lloc dels pins. Els que ho saben tot (que sempre n'hi ha) diuen que s'està fent un estudi ben seriós, i tots esperam que el resultat de l'estudi sigui immillorable: tots hi guanyarem.

Altra vegada hem sentit comentaris de l'Escola de Música (municipal?) entre professors, alumnes i Ajuntament. Però ningú ens ha sabut aclarir què passa exactament, i són temes que convendria que s'explixassin, perquè després es fan més grossos del que són realment.

Com la notícia que duïen els diaris locals referent a que sis Ajuntaments del Pla, entre ells Algaida, haurien perdut una subvenció d'una quarentena de milions, entre tots, per no haver acabat dins el termini establert la normativa urbanística que estaven redactant o modificant. Per quan tendrem Normes Subsidiàries a Algaida?

Els caçadors algaidins s'han queixat de la mala temporada de caça d'enguany, malgrat els intents de la directiva que amolla perdius i faisans dins el vedat. Però les queixes que hem sentit més fortes es referien al fet que la majoria (sí, hem dit "la majoria") de caçadors que es troben per dins el vedat no són algaidins ni tenen res a veure amb el poble. És un tema que molts de caçadors, i també molts de propietaris de finques, voldrien ens aclarís la Junta Directiva.

UN SORD

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Damià Puigserver Llompart. Va morir dia 11 d'agost als 86 anys.

Miquel Oliver Salom. Morí a Pina dia 22 de novembre. Tenia 71 anys.

Catalina Puigserver Pujol. Ens deixà dia 23 de desembre als 90 anys.

Maria Ramon Isern. Va morir dias 17 de desembre a l'edat de 95 anys.

Jerònia Trobat Capellà. Morí dia 24 de desembre als 78 anys.

NAIXEMENTS

Margalida Nicolau Gayà, filla d'Jaume i Maria. Va nèixer dia 18 de desembre

Bonet Garau, fill de Josep i Catalina. Nasquè dia 18 de desembre.

Marc Rafael Vidal, fill de Rafel i Maria. Va nèixer dia 20 de desembre.

Missatge de Nadal 1996

Benvolguts ciutadans,
Benvolgudes ciutadanes,

Permeteu-me que avui entri a ca vostra i que vos transmeti el missatge de pau i de concòrdia que tots, en aquests dies de Nadal, ens desitjam.

Dit això, reconec que no puc evitar -ni com a individu ni com a president de la Comunitat- d'incitar-vos a l'observació de l'entorn i a la reflexió. No és gaire difícil en aquestes dates, ja que el fet d'acabar un any i de començar-ne un altre de nou sembla que ens empeny a examinar el passat i a projectar el futur.

A mi, és evident que em pertoca examinar, en primer lloc, l'àmbit col·lectiu i reflexionar-hi: ¿on som i on hem arribat com a poble, com a societat?

Jo crec que enguany, amb l'increment de competències i, per tant, de serveis als ciutadans, hem fet una altra gran passa cap a la consolidació de l'autogovern a les nostres illes.

De la mateixa manera, enguany, també els Consells Insulars han avançat en el camí de la consolidació. I a Mallorca, a més, s'ha iniciat una situació de convivència política entre forces d'ideologia diferent, que demostra que a les Illes hi ha una cultura política capaç de permetre, tot i les diferències, el funcionament democràtic i normal.

Dins el món econòmic, el diàleg entre treballadors, empresaris i Administració ha estat un fet tangible, cosa que constitueix, crec jo, una altra mostra de maduresa i, en definitiva, de convivència.

I a més, l'any ens ha duit dades importants: mai en la història no havíem tengut tanta de gent fent feina ni tan poc atur. És cert, per més que això no ens ha de fer oblidar que, de cada vegada, hi ha contractes més poc estables i que encara queda molta gent que no té un lloc de feina.

Hem de reconèixer, però, que l'any ha presentat inestabilitat política, especialment en el partit que dona suport al Govern. És una situació que no desitjava ningú i que s'ha produït, encara que joestic convençut que aviat serà història.

Però, des d'un altre punt de mira, sé molt bé que aquestes festes es lliguen tradicionalment a la vida familiar. I jo, que em consider una persona molt casolana, que viu amb intensitat especial la relació amb els seus, crec que, en aquests moments, a les Balears es produeix una evolució, un canvi en la vida de les famílies. És un canvi positiu en molts d'aspectes. Per exemple:

* ha canviat el paper de les dones, que han incrementat la presència en la vida pública, sense abandonar el seu rol en la família.

* hi ha més respecte al dret de cada persona a fer allò que considera important, amb llibertat.

* hi ha més sensibilitat social davant les situacions que pateixen els que són menys afavorits, etc.

Però també hi ha canvis culturals, canvis de model de conducta, que ens haurien de preocupar, que a mi em preocupen, i que ens haurien de fer reflexionar:

* Em preocupa molt, per exemple, la formació dels nostres infants, de cada vegada més en mans de la televisió.

* Em preocupa que el diàleg familiar minvi. Vull dir que hi ha una moda, un model, que ni tan sols és espanyol ni llatí, que s'ha anat implantant gràcies a molts de factors; però és un model que redueix el diàleg familiar al mínim i això fa que les relacions entre les persones es deteriorin d'una manera considerable.

* Em preocupa que les persones grans no puguin omplir millor el seu temps lliure, ja que, per moltes ajudes públiques que hi hagi, no hem d'oblidar que ells són responsabilitat nostra, són responsabilitat sempre dels fills.

Nadal crec que és el moment perfecte per fer un gest i un propòsit: els pares i les mares hem de dedicar temps als nostres, als fills, al diàleg, si no volem que la manca de comunicació pugui generar en un moment determinat situacions de fractura social, de manca de cohesió, d'individualisme exagerat.

I també ho és per a una altra consideració: vivim en una societat tolerant, que respecta les creences de tots. Això és cert. Ens ho hem guanyat. Però també ho és que s'han introduït en les nostres vides pautes de conducta molt materialistes, sense cap espiritualitat. Fins a tal punt que sembla com si tot hagués de sortir d'un compte corrent o d'un balanç.

Jo crec que l'home és un ésser transcendent i que no tot és material quantificable. Per això, deixau-me remarcar la importància de les relacions personals,

basades no tan sols en el benefici o en la simpatia, sinó també en l'amor.

- Deixau-me que lamenti situacions penoses i tanmateix reals: la droga. Molts de joves han perdut la vida per aquesta lacra. Hi hem de lluitar en contra de manera efectiva. Però, encara més important: recordau que la responsabilitat primera d'un pare és el seu fill i que hi hem de saber establir un contacte, un clima de relació adequat, que el posi enfora d'aquest perill.

Deixau que faci una crida als responsables de molts d'infants que no reben una atenció mínima.

I, a més, vull reclamar la vostra atenció sobre la implantació de models socials violents (de vegades, de violència manifesta i, de vegades, de violència latent, implícita). No ens hem de deixar guanyar la partida. Nosaltres, les illes Balears, som un poble molt tranquil, molt tolerant. No hem de permetre que ningú ens introdueixi ni un gram de violència.

Ciudadans i ciutadanes de les Illes Balears.

Encara que vos hagi assenyalat punts de reflexió, de preocupació, jo crec que tenim raons suficients per ser optimistes. Sobretot, perquè la majoria continua pensant que ningú no ens regalarà res i que és necessari fer feina cada dia si volem tirar endavant. Mentre pensem això, segur que no ens equivocarem.

Per això, el desig que vos faig arribar per al 97 és de feina per a tots en pau i concòrdia. Que l'Any Nou sigui millor per a tots.

Moltes gràcies.

Jaume Matas Palou

President de la Comunitat Autònoma.

Hem rebut moltes felicitacions desitjant-nos bones festes i un bon Any Nou. Entre elles, la d'en Llorenç Móra, que ens servirà per donar els Molts d'Anys a tots els algaidins i, de manera especial, als nostres lectors.

F lòbies d'amor omplin l'aire

E n els camps regats de dol;

L a pau segui el desconsol.

I esgoti la fam al Zaire,

C onvertint horrors en flaire

I en tendror, l'odi acorat;

T rabuqui felicitat

A balquena l'any proper,

T ractant que aquest món, també,

S ia un Betlem de bondat.

Llorenç Móra i família

PLUVIÒMETRE

Les pluges corresponents al mes de novembre foren finalment de 72'9 litres. Pel que fa al mes de desembre vos direm que fins dia 28 havien caigut 94'5 litres. Com veis seguim amb un bon règim de pluges, sobretot si tenim en compte que tota l'aigua que ha caigut ho ha fet amb pluges continuades i moderades i s'ha aprofitat molt bé.

EXPOSICIO DE FRANCESC LLAVINA

Durant les Festes de Sant Honorat el nostre bon amic exposarà al local de l'Obra Cultural (Bisbe, 4) les seves pintures de temàtica algaidina amb especial atenció als cossiers. La nostra recomanació és: No la vos perdeu.

L'AJUNTAMENT D'ALGAIDA informa

SUBVENCIONS A ENTITATS CULTURALS I ESPORTIVES

A la sessió ordinària de dia 5 de desembre de 1996, l'Ajuntament Plenari va acordar per unanimitat concedir subvencions, d'acord amb els convenis de col·laboració previament consensuats amb les diferents entitats, a les següents entitats culturals i esportives del municipi d'Algaida:

Agrupació fotogràfica d'Algaida: 50.000 PTA
 Ass. de la Banda de Música d'Algaida: 625.000 PTA
 Associació de la Gent Major d'Algaida: 100.000 PTA
 Associació de Pares i Mares del Col·legi Públic Pare B. Pou: 100.000 PTA
 Club Ciclista "A poc a poc": 20.000 PTA
 Club Colombòfil Missatger d'Algaida: 25.000 PTA
 Club d'Escacs d'Algaida: 30.000 PTA
 Club Esportiu Algaida: 400.000 PTA
 Club Voleibol Algaida: 110.000 PTA
 Club Veterans d'Algaida: 25.000 PTA
 Grup d'Esplai "Burot": 100.000 PTA
 Grup de teatre "Es Porrassar": 130.000 PTA
 Orfeó Castellitx: 150.000 PTA
 Pipers d'Algaida (Festa Randa): 15.000 PTA
 Ràdio Club Algaida: 35.000 PTA
 Revista "Es Saig": 95.000 PTA
 Titoieta Ràdio (Actes novè aniversari): 41.894
 Ajuda a el Zaire: 45.000 PTA

OBRES D'ELECTRIFICACIÓ I ENLLUMENAT DE LA PISTA POLIESPORTIVA DE PINA

L'Ajuntament plenari va aprovar per unanimitat el projecte d'electrificació de les instal·lacions del camp municipal "Es Figueral" de Pina i la il·luminació de la pista poliesportiva amb un cost de 4.995.000 PTA.

OBRES ALS CEMENTERIS D'ALGAIDA, PINA I RANDA 1997

Es va aprovar per unanimitat incloure en el Pla d'Acció Especial per a 1997 l'ampliació del cementeri de Randa amb un cost de 1.684.561 PTA. Als cementeris d'Algaida i Pina també durant l'any 1997 es duran a terme, dins el Pla d'Acció Especial, tota una sèrie de reformes.

DIVENDRES ALGAIIDINS

El divendres, 31 de gener tindrà lloc la conferència *De Durí a la Guàrdia Civil. Algaida a la primera meitat del segle XIX* a càrrec de Pere Fullana. A les 21,30 hores, al casal Pere Capellà.

ESCOLA MUNICIPAL DE MÚSICA

A la vista dels problemes sorgits amb el funcionament de l'Escola Municipal de Música d'Algaida, aquest Ajuntament ha mantingut reunions amb el professorat per a tal de donar solució als problemes administratius que afectaven al pagament de les seves mensualitats.

Resolta aquesta part, l'Ajuntament ha manifestat al professorat la necessitat de reestructurar l'Escola Municipal de Música, ja que actualment l'Ajuntament abona a l'Associació de la Banda de Música d'Algaida l'import de les mensualitats i aquesta gestiona el pagament als professors, i fins ara ha estat la mateixa Associació qui ha contractat el professorat.

Per la qual cosa aquest Ajuntament ha iniciat contactes amb altres ajuntaments per a saber les diferents ordenances que regulen les escoles municipals de música, el seu funcionament, contractació del professorat, salaris, seguretat social, horaris, etc. I així amb la col·laboració dels professors i de l'Associació elaborar la normativa que reguli tots aquests aspectes.

Avanç del programa de les FESTES DE SANT HONORAT 1997

Dissabte, 11 de gener.

A les 21,00 hores.- **Pregó de Festes** a càrrec de Josep Manila i Amengual. A l'Auditori del del casal Pere Capellà.

A les 21,30 hores.- **XVII Fumada Lenta amb Pipa Sant Honorat.** Organitzada pel Club Pipers d'Algaida, al restaurant Can Mateu (programes a part).

Diumenge, 12 de gener.

A les 18,00 hores.- **Concert** de la Coral de Santa Maria del Camí i l'Orfeó de Castelltix. A l'església parroquial d'Algaida.

Dimarts, 14 de gener.

A les 21,00 hores.- **Conferència.** *La situació a la regió del Grans Llacs* a càrrec de Catalina Socias, coordinadora del Fons Mallorquí de Solidaritat. Al l'Auditori del casal Pere Capellà.

Dimecres, 15 de gener.

A les 18,00 hores.- Cercaviles amb la Banda de Música d'Algaida i els caps-grossos.

A les 18,30 hores.- Encesa de foguerons a sa Plaça. Animació del grup d'Esplai Burot per a tots els nins i nines.

A les 19,00 hores.- Inauguració de l'exposició *Cara a Cara* de Jaume Oliver. Al molí d'en Xina.

A les 20,00 hores.- Inauguració de l'exposició de pintures a l'oli de Francesc Llavina. Al local de l'Obra Cultural d'Algaida.

A les 20,00 hores.- Torrada i vi per a tothom, a sa Plaça. Xeremiers, ximbombades i actuació d'un grup musical.

Dijous, 16 de gener. Dia de Sant Honorat.

A les 11,00 hores.- Missa de Festa. Els Cossiers ballaran l'oferta. Titoieta Ràdio retrans-

metrà la missa. Després els Cossiers ballaran davant l'església.

A les 12,30 hores.- Refresc per al poble, a la Casa de la Vila.

A les 17,00 hores.- Entrega dels trofeus del Torneig Infantil d'Escacs. A la Casa de la Vila.

A les 18,00 hores.- **Concert de la Banda de Música d'Algaida.** A l'església parroquial d'Algaida.

A les 21,00 hores.- **Vetllada musical** amb Francesc Josep Bonnín. Organitzat pels pipers d'Algaida. A l'auditori del casal Pere Capellà.

Dissabte, 18 de gener.

A les 21,30 hores. **Conferència.** *Cossiers*, a càrrec de Francesc Vallcaneras. A l'auditori del Casal Pere Capellà. Organitzat per la Delegació d'Algaida de l'Obra Cultural Balear i els Cossiers d'Algaida.

Diumenge, 19 de gener.

A les 18,30 hores.- Presentació del llibre *La història del futbol a Algaida* de Pere Fullana i Puigserver. A la sala de sessions de la Casa de la Vila.

Dissabte, 25 de gener

A les 21,30 hores.- **Teatre.** La companyia d'Algaida es Cadafal representarà l'obra *Aigua de Pluja* de Gabriel Cortès. A l'auditori del casal Pere Capellà.

Diumenge, 26 de gener.

A les 21,30 hores. **Teatre.** La companyia d'Algaida es Cadafal representarà l'obra *Aigua de Pluja* de Gabriel Cortès. A l'auditori del casal Pere Capellà.

L'Ajuntament d'Algaida us desitja a tots unes bones festes de sant Honorat i un venturós any 1997.

vint-i-cinc anys

OBRA CULTURAL - ALGAIDA

És un motiu de satisfacció poder celebrar amb tots vosaltres els vint-i-cinc anys de la fundació de la Delegació a Algaida de l'Obra Cultural Balear.

" Vint-i-cinc anys d'esser-hi / i la resta per omplir" . Aquest és el nostre lema commemoratiu que sosté un rellotge d'aerna, tal com heu vist a la portada d'ES SAIG d'aquest mes.

Per aquest motiu hem fet uns carnets de soci especials per enguany:

	<i>vint-i-cinc anys</i>	
SOCI N.....	ANY 1997	SECRETÀRIA
NOM.....		
ADREÇA.....		
OBRA CULTURAL BALEAR ALGAIDA		

Les quotes començarem a cobrar-les a partir d'aquest mes i seran les mateixes de l'any passat:

Soci adult, 3000 pta; Soci estudiant, 2000 pta; Soci infantil, 500 pta

Des d'ara quedau convidats a tots els actes que farem per celebrar aquest vint-i cinquè aniversari. Molts d'anys.

ACTIVITATS FESTES DE SANT HONORAT

- Dissabte, 18 de gener, a les 21'30 hores, conferència ELS COSSIERS a càrrec de Francesc Valcaneres al Casal Pere Capellà. Activitat organitzada conjuntament amb els cossiars.
- Divendres, 24 de gener, a les 21'30 hores en Cosme Aguiló ens xerrarà de la toponímia de la costa llucmajorera amb projecció de diapositives; això serà al nostre local del carrer Bisbe 4.
- Diumenge, 26 de gener, excursió a Ses Rotes de Pina. Sortida a les 9'30 hores de Sa Plaça i tornada a l'hora de dinar.
- Durant les festes de Sant Honorat, exposició de pintures de Francesc Llavina al nostre local.

A L'AGRUPACIÓ CULTURAL DE PORRERES

L'Obra Cultural d'Algaida vol donar l'enhorabona als guardonats a la desena edició dels Premis 31 de Desembre que otorga cada any l'Obra Cultural Balear, i molt especialment a l'Agrupació Cultural de Porreres amb la qual ens sentim molt apropats perquè tenim uns objectius comuns: la defensa de la nostra llengua i la nostra cultura; a més, des de fa 10 anys realitzam les excursions conjuntament i hem mantingut un contacte participant en algunes de les seves activitats.

Ens sentim orgullosos que l'Agrupació Cultural de Porreres tenguí el premi Bartomeu Oliver per la tasca desenvolupada durant 25 anys en defensa de la llengua, de la terra, de la història i de la cultura. És aquest un motiu més que ens uneix ja que també nosaltres enguany en complirem 25.

Enhorabona i molts d'anys

ELS LECTORS ESCRIUEN

PREGUNTES AMB RESPOSTA?

- Encara s'escriuen cartes d'amor?
- Per què al Casal Pere Capellà les cadires són de plàstic?
- Què li fa tanta gràcia a la *Gemio*?
- On penjaran les paperines per Sant Jaume?
- Quan tendrem TVA (Televisió Algaidina)?
- Quantes multes per mal aparcament s'han pagat durant 1996?
- Per què a Algaida hi ha tantes perruqueres?
- Els foguerons de Sant Honorat, seran de llenya de Pi?
- Quins arbres sembraran a Ses Escoles?
- Quantes botelles de *Señorio de...* s'han venut a Algaida?
- Qui serà el Pròxim Batle?
- Per què no tenim un gimnàs municipal?
- El Casal Pere Capellà, té llogaters?
- Quan paguem els impostos municipals, l'Ajuntament ens donarà *TURYS*?
- Si dius mentides, et creix el nas?
- 1997, serà any de cuques?
- Per què a Algaida no tenim platja?
- Els dijous, són algaidins?
- Encara hi ha censura?
- Per què hi ha conferències que no interessin a ningú?
- Què fa la gent jove els diumenges?
- Hi ha droga a Algaida?
- Els cossiers, aprendran a ballar la *Macarena*?
- Per què quan cauen quatre gotes s'apaga el llum?
- Algú escolta Titoieta Ràdio?
- Es pot dir molts d'anys tot l'any?

Un ignorant

SABEU **ON** ÉS?

La **creu** en l'antiguitat era un patibul consistent en un pal ficat verticalment en terra i travessat per un altre pal horitzontal, on es feien morir lligats o clavats certs reus. La cristiandat adoptà com a símbol aquest patibul, en la forma abans esmentada, perquè Jesús hi morí crucificat.

La vera creu: El vertader pal on fou clavat Crist i, per extensió, cadascun dels bocins que es conserven com a relíquies a diferents esglésies i capelles.

Ajudar a portar la creu: Ajudar qualcú a suportar els treballs i penalitats.

Donar creu: Donar pena continua, donar molèstia de manera persistent. "Ves-te'n i no tornis que tot lo dia dones creu".

La creu del matrimoni: Conjunt de tribulacions annexes a l'estat matrimonial.

Creu de Malta: Insignia dels cavallers de Sant Joan de Malta, que és patuda (té els braços en forma de triangles isòsceles) i de braços iguals i molt amples.

Creu de Sant Jordi: Creu groga i vermella, molt usada en heràldica catalana; fou l'estendart de l'orde militar de Sant Jordi d'Alfama i després de la de Montesa.

Creu de terme: Monument en forma de creu que serveix per a indicar el lloc on fineix el terme d'una vila o ciutat i també els límits del casc urbà.

Topònims: *Creu dels traginers.* Situada a la carretera vella i recentment restaurada. Just al mateix creuer hi havia el desaparegut hostel d'en Gi. *Cap de Creus.* Situat a la costa empordanesa, prop de Cadaqués; és el més oriental de tot el litoral català.

Refrany: "La creu en els pits i el diable en els dits". Es diu dels hipòcrites que aparenten beateria i no fan més que dolentia.

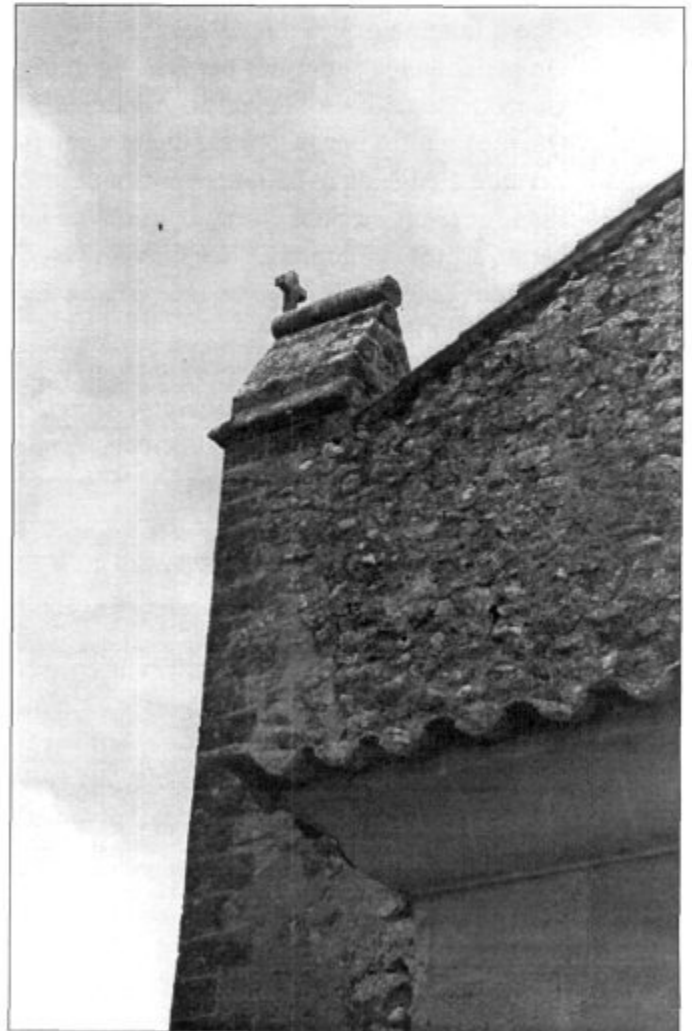
Cançó:

Jo no cant per bona veu
perquè Déu no la m'ha dada;
jo cant perquè no digueu
si duc pena o si duc creu,
o si visc enamorada.

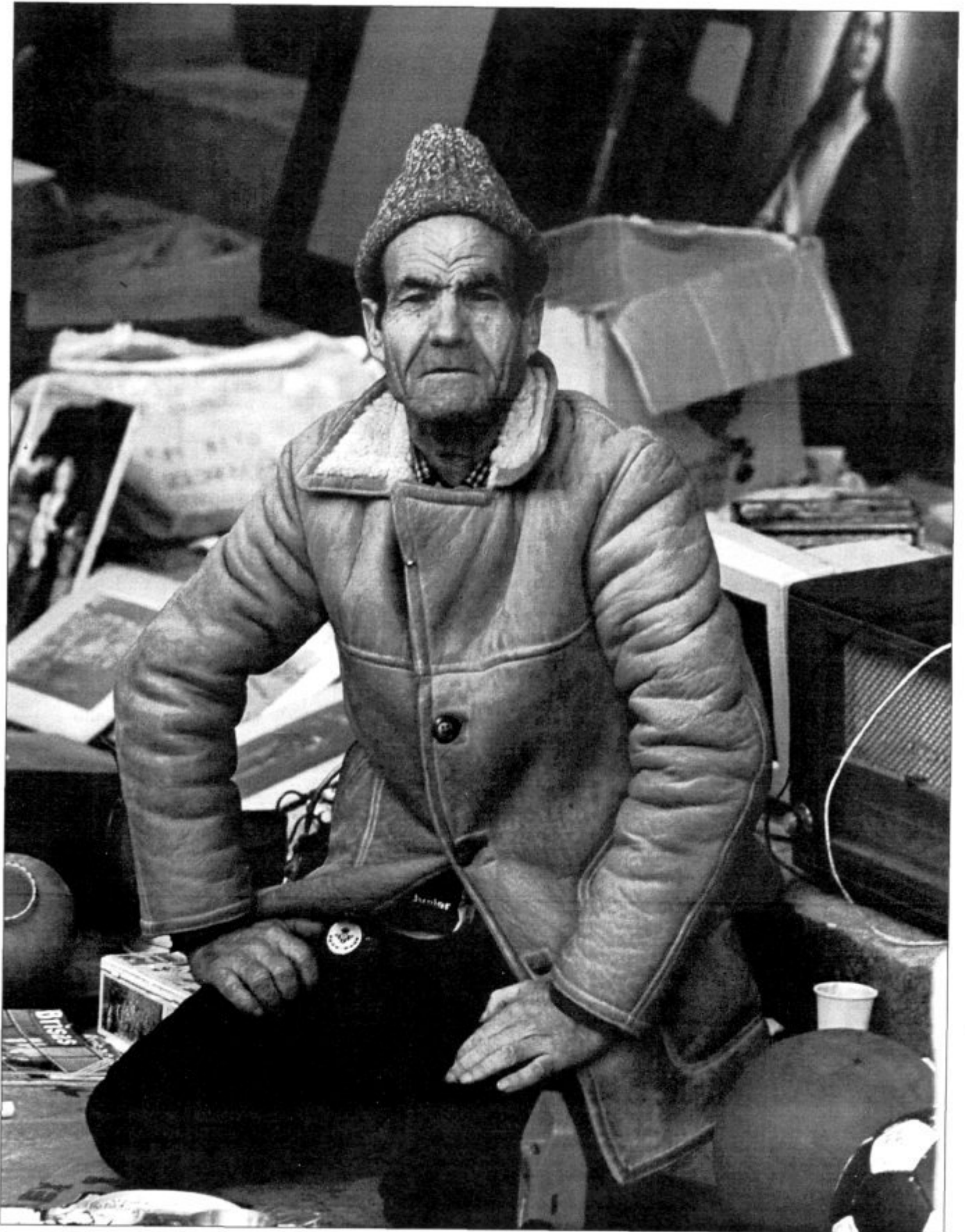
Pista: Segurament no ens equivocariem gens si dèiem que la creu que vos mostram avui és la que està més lluny del nivell de la mar de tot el nostre terme municipal.

Solució del mes passat: El safareig de la fotografia del mes passat, està situat vora les cases de la possessió de Son Gener de Randa.

M.F.

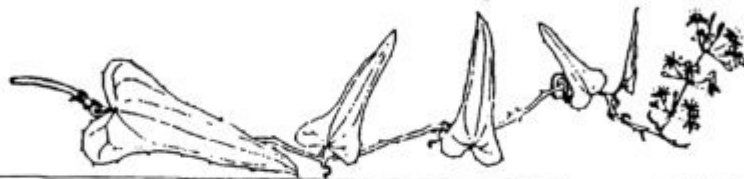
AGRUPACIÓ FOTOGRÀFICA D'ALGAIDA

Fotografia de Marià Ramon de Pablo

Les nostres plantes

L'all

El mes passat la planta que descrivia aquesta secció era l'artija, espècie monocotiledònica de la família de les esmilacàcies; l'espècie d'aquest mes, l'all, és una planta, també monocotiledònica.

Les monocotiledònies, un sol cotilèdon a l'embrió, representen aproximadament la quarta part de les angiospermes i han derivat, molt possiblement, de les magnoliates (dicotiledònies) primitives. Totes les espècies de la classe liliates són molt bones de reconèixer respecte a les dicotiledònies ja que tenen una morfologia molt característica, són plantes, la majoria, herbàcies, les arborecents tenen les tijes sense creixement secundari; les fulles són típicament paralelinèrvies, sense estípules; les flors són cicliques en general i solen presentar tres peces per verticil.

Les liliates es reparteixen entre quatre subclasses: les alismàtides, les arècides, les commelínides i les lílides. Les primeres són plantes aquàtiques o de llocs humits, l'alga dels vidriers (*Posidonia oceanica*), és un exemple d'aquesta subclasse; les arècides són herbes, arbusts o arbres, les palmeres i el garballó (*Chamaerops humilis*) l'única palmera indígena de la nostra flora; els cereals, els joncs, els bambús, són plantes de les commelínides; la darrera subclasse, les lílides, entre les quals si troben les orquídiades, els alls, l'artija, l'atzavara, entre altres exemples.

Després d'aquesta introducció a les liliates, anem a descriure els aspectes morfològics i fisiològics més característics de l'espècie d'aquest mes. L'all (*Allium sativum*) pertany a la família de les aliàcies a la qual pertanyen, a més dels alls, les cebes. El gènere *Allium* és l'únic representant d'aquesta família a la nostra flora i és representat per unes 30 espècies als Països Catalans. N'hi ha de cultivats, com és ara l'all, la ceba (*A. ceba*) i el porro (*A. ampeloprasum* = *A. porrum*). Altres neixen espontàniament com són l'all de moro (*A. roseum*), que fa flors de color rosa o l'espècie *A. ursinum* de flors blanques. Una olor molt forta i desagradable és la característica principal d'aquest gènere.

Cabeça d'all
C, coia; G, grells o alls; R, arrel
(Alcover-Moll. DCVB)

De l'arrel de l'all surt una cabeça bulbosa i bulbífera, és a dir, composta d'una porció de búlbus (que són pròpiament els

alls segons la denominació vulgar) coHocats en forma arquejada i coberts cada un per una túnica membranosa vermellenca, i el conjunt d'ells va cobert per diverses capes (la pela de l'all; les fulles són linears, llarguerudes, planes i llises; la flor de l'all és una inflorescència que pareix una umbel·la (flor del fonoll), formada per flors molt petites, blanques o vermelloses. Floreix a la primavera i l'estiu. Tota la planta, però sobretot el bulb, conté aHüina i aHicina, substàncies que donen a l'all l'olor característica.

És originari de l'Àsia Central i s'ha conreat a l'occident des de l'antigor; a la civilització d'Egipte era molt apreciat com aliment i també per les seves virtuts medicinals: "recordavem molt el peix que menjàvem a Egipte [...] i els seus molons, els seus porros, les seves cebes i els seus alls" es pot llegir al llibre IV de Moisès.

Es fa en terrenys fèrtils, sorrencs o lleugers, però secs i assolellats. Es propaga per sembra de llavors o per plantació de cabeces o grans durant els mesos gener i febrer, encara que segons el clima es poden plantar des de l'octubre fins a l'abril.

En el decurs dels segles, les virtuts atribuïdes a l'all han estat moltíssimes. Ha estat símbol de força, de vigor i valentia. Per aquesta raó la gent de treballs molts durs en mengen en abundor, creguts que els donarà energia. **Joan Amades** diu que els soldats abans d'entrar en batalla menjaven alls, perquè era creença que els donava força i braó. *Sà com un gra d'all o més sà que un gra d'all*, locució mallorquina que significa molt sà, que té o manifesta molta salut.

A la medicina popular sempre ha tingut una gran reputació. Es creu que mata els cucs, el mateix **Joan Amades** explica que els cucs es guareixen posant-se un gra d'all a l'annus; a les criatures que tenen cucs els poden expulsar si porten un collaret fet

amb vit-i-nou alls crus. Contra la pulmonia, posar al costat del malalt una sola d'espardenya ben calenta i untada amb all. També era creença que era remei contra el colera. Afavoreix la circulació de la sang, serveix per disminuir la pressió de la sang i les seves facultats en aquest sentit estan comprovades. L'únic inconvenient que té menjar alls crus és l'olor persistent. En castellà diuen: *quien come ajos, rábanos y morcilla los tiene todo el día*. No només fan olor els gasos intestinals, sinó l'orina, la suor i l'alè, que són els vehicles naturals de la seva eliminació.

L'all és emprat com a condiment en moltíssims plats, als quals dona un aroma peculiar i un gust característic. L'allioli que és una emulsió d'oli d'oliva amb alls, que es pren com a salsa, principalment per menjar caragols. La base essencial de l'allioli són grans d'all ben picats i remanats amb oli que s'hi tira de poc en poc fins a formar una mescla espessa i homogènia, de color groc. *Allioli, pa torrat, aiguardent i figues seques, fan ballar endimoniàt*. A la medicina casolana l'allioli és la millor manera d'administrar l'all.

Per acabar una mostra del **Cançoner Popular**:

El sen Barrigol sembrava
ets ais a eixam a Llorac:
per no haver d'anar acotat,
amb sos peus los aficava.

Jaume Jaume i Oliver

Bibliografia:

ALCOVER-MOLL.- DCVB. Editorial Moll
Gran Enciclopèdia Catalana.
Plantas superiores. VI volum de la Història Natural del Països Catalans. Enciclopèdia Catalana.
AMDES JOAN. Folklore de Catalunya. Costums i creences.
FONT I QUER, PIO. Plantas medicinales.- Edit. Labor S.A.
GINARD BAUÇA, RAFEL. Cançoner Popular de Mallorca (II volum). Editorial Moll.

ELS LECTORS ESCRIUEN

Tardor i la suau
caiguda de les fulles

Als nou magnífics!

...Com un peregrí absent i descalç, he creuat les aigües d'aquest mar ple d'incertesa...Les hores s'esvaneixen amb el silenci de les ones que dansaven dins els meus pensaments...

L'únic que em feia bategar i sentir-me viu era arribar a la meva illa, a les meves arrels del meu poble, on els carrers s'inunden de la flaire d'alfabaguera, on els tambors i les xeremies parlen i s'escalfen amb el foc de gener...Allà on tots dia a dia formam part d'una mateixa història, una evolució d'un poble.

Quin desengany, quan he passat per les escoles i per la plaça. - On són els pins? Qui s'ha emportat la meva infància? Amb ells jo vaig créixer, em varen veure viure. Ara només sé que, per al qui tengui un poc de sensibilitat, han arrabassat un tros de nosaltres, un tros de la nostra Algaida...Ja no és la mateixa!

Què grans que són i què poderosos! però ja no us podeu enganyar, mai més podreu dir que sou algaidins i molt menys podreu saber sembrar arbres verds, perquè tots són negres per la vostra mort.

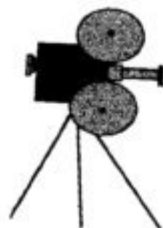
Hi ha nou persones que tenen els ulls de fusta i de tant en tant un cuc els plorarà.

Vicenç Oliver Linares

ESCOLES AFORTUNADES

Escoles de Valldemossa, desembre de 1996

FOTOGRAMA A FOTOGRAMA

ACTUALITAT CINEMATogrÀFICA

Encetam any i inauguram una nova secció. Des d'aquesta pàgina desgranerem mes a mes, fotograma a fotograma, l'actualitat cinematogràfica i altres temes que l'envolten. Iniciam, idò, un viatge a través de les llums i les ombres del cinema. La data, 1997. El lloc, un punt imprecís a la sala fosca. L'acció, un raig de llum il·lumina la pantalla i la vida comença a córrer a 24 fotogrames per segon. ACCIÓ !!!

Iniciam el nostre recorregut parlant precisament de sales cinematogràfiques. En el 97, tindrem temps de veure totes les pel·lícules que es projectin? Sincerament, no ho sé. El mes de juliol s'obriran 10 sales més a Palma: 8 als multicines Portopí i 2 al Rívoli, que passarà a ser un nou multicine reconvertint i actualitzant la seva imatge tradicional i un poc caduca. En total, només a Palma, disposarem de 45 pantalles on es projectaran un mínim de 45 pel·lícules. A més, la mitjana d'estrenes és de 5 títols setmanals. Farà falta quelcom més que una bona cinefilia per veure tot el cinema que ens vendrà a sobre.

Un dels títols vinents és ni més ni manco que EVITA. El famós musical del compositor Andrew Lloyd Webber i els lletrista Tim Rice ha estat objecte d'una polèmica versió cinematogràfica que ha dirigit Alan Parker (ja sabeu, el d'EL EXPRESO DE MEDIANOCHE o EL CORAZÓN DEL ÀNGEL, a més del fastuós musical basat en l'obra de Pink Floyd EL MURO) i que interpreten Madonna i Antonio Banderas en els papers d'Evita i Che Guevara respectivament. L'estrena a Espanya està prevista pel 24 de gener però a Palma no arribarà fins a principis de febrer.

Si bé el 96 ens ha deixat tres noves sales a Palma dedicades exclusivament a la projecció de pel·lícules en versió original subtitulada, els multicines RENOIR, ni en el El desinterés dels exhibidors, que hi veuen molt poc a guanyar amb el cinema doblat al català, ens ha deixat exclusivament amb El Jobado de Notre Dame.

Segons dades oficials, facilitades pels exhibidors espanyols, al nostre país hi ha 18 milions de persones que declaren no haver anat mai al cine. Sorprenent, no? Una dada que ens ha de fer reflexionar, encara que només sigui una miqueta. I és que hi ha motius per fer-ho. El 28 de desembre del 95 celebrarem el centenari del cinema, la primera projecció dels germans Lumière. Mesos després, en el 96, els primers cent anys de l'arribada del cinema a Espanya. Finalment, el 27 de gener del 97, la primera projecció a Palma del lluminós invent francès. Va ser al Teatre Principal ara farà 100 anys.

Joan Carles Palos

FESTES PASSADES,
COQUES MENJADES.!

BON ANY '97.

FESTES
DE SANT HONORAT 1997

XXXII EXPOSICIÓ
BALEAR
DEL COLOM MISSATGER

10, 11 i 12 de gener de 1997

Coincidint amb les Festes de Sant Honorat, el Club Colombòfil Missatger d'Algaida organitza la XXXII Exposició Balear del Colom Missatger.

Programa d'actes

Divendres, dia 10 de gener

De les 14,00 a les 18,00 hores.- Recepció dels coloms.

A les 20,00 hores.- Actuació dels jutges.

Dissabte, 11 de gener

A les 10,00 hores.- Inauguració del local social del Club Colombòfil d'Algaida. Antic escorxador.

A les 10,30 hores.- Subhasta de coloms pro Club Colombòfil d'Algaida.

A les 12,00 hores.- Inauguració de l'Exposició Balear. Al Casal Pere Capellà.

A les 12,30 hores.- Amollada de coloms a càrrec del Club Colombòfil d'Algaida. Al Casal Pere Capellà.

A les 17,00 hores.- Taula Rodona Colombòfila, a càrrec de reconeguts colombòfils nacionals i internacionals. A l'auditori del casal Pere Capellà.

A les 19,00 hores.- Conferència a determinar.- A l'auditori del casal Pere Capellà.

Diumenge, dia 12 de gener

A les 10,30 hores.- Entrega dels trofeus als guanyadors del Concurs de Dibuix.

A les 11,00 hores.- Assemblea General Ordinària de la Federació Balear. A l'auditori del casal Pere Capellà.

A les 14,30 hores.- Dinar de germanor i repartiment de trofeus del campionat de Balears 1996, i de la XXXII Exposició Balear.

A les 19,00 hores Clausura de l'exposició i retirada de coloms.

El Club Colombòfil Missatger d'Algaida us desitja unes bones festes de Sant Honorat al mateix temps que us convida als actes organitzats amb motiu de la XXXII Exposició del Colom Missatger.

FEDERACIÓ BALEAR DE COLOMBOFÍLIA

Ajuntament d'Algaida

Consell Insular de Mallorca

PINA

Encara que sigui un tòpic, hem de començar desitjant un feliç i venturós any 1997: que sigui un any de pau i alegria, ple d'il·lusions noves i que es puguin veure realitzats els projectes i les esperances que teniu pel proper any i, sobretot, que hi hagi salut per dur-les a terme.

Han passat les festes de Nadal, festes de caire religiós i familiar; com sempre, un dels actes destacats foren les matines, amb el cant de la libil·la i el protagonisme dels infants amb els cants dels àngels i les poesies dels pastorets i amb la il·lusion dels pares, sobretot de les mares per vestirlos adequadament per escenificar el naixement del Bon Jesús. Festes amb missatges de Pau per als homes de bona voluntat, festes de dinar en família, festes de menjar abundant, festes de torró, festes de consum de tot tipus, festes de regals, festes de llums als carrers i a les cases amb els arbres de Nadal, festes de betlems, Pare Noel i Reis, festes de petits i grans, festes de convivència, festes d'amor, festes que ens serveixen per arrencar carregats de bons desitjos i bones intencions un nou any, festes que demostren la saviesa dels nostres avantpassats, perquè després d'uns dies d'alegria i panxa plena, plens d'amor cap a tot el que ens envolta i amb les piles carregades, tinguem força per envestir un any nou que tal vegada a moments se'ns farà pesat, amb moments alegres i trists, però que ara començam i, com tota cosa que comença, s'ha de fer amb energies renovades procurant arribar el millor possible a un altre Nadal, tan bo com aquest que acabam de passar.

TRUC: Va acabar el campionat de truc que es va fer al cafè de Can Sastre amb un bon sopar (que és com han d'acabar aquestes coses) amb la presència del batle d'Algaida i l'entrega de trofeus als campions. La parella guanyadora fou la formada p'en Pere Oliver i en Gori Mut i foren segons la parella d'en rere Bibiloni i n'Antonio. Enhorabona als guanyadors i a seguir entrenant pel campionat de l'any qui ve.

IL.LUMINACIÓ: Com cada any, l'Ajuntament ha il·luminat la Plaça amb les tires de bombilles com si fossin la coa de l'estrella que han col·locat enmig dels dos campanars. Dins la seva senzillesa, l'efecte és molt hermós.

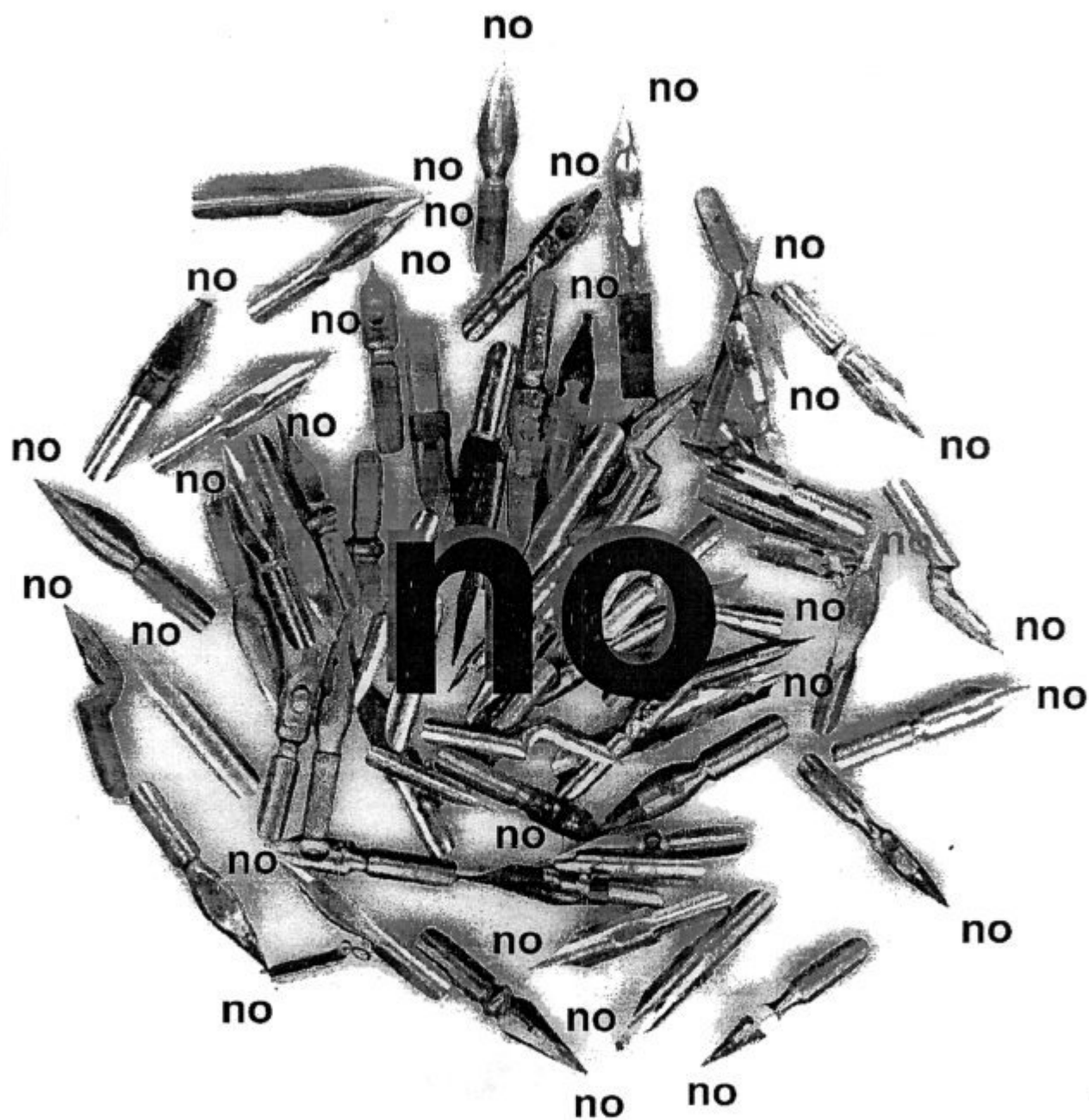
DIARI: Al Diari de les Balears sortia a l'apartat "Ho sabeu?" una foto de la cova de la Mare de Déu de Lurdes de Son Perot. També a un diari que s'edita aquí en alemany sortien unes fotos de Sa Font de Pina i un reportatge d'aquest indret tan nostre donant-lo a conèixer als turistes.

PI DE SON PEROT: Aquí dalt teniu una foto del pi que hi ha al sementer anomenat "Camp d'es Pi" i que també dona nom a les finques dels particulars dels voltants; tots el teniu ben vist d'enfora anant per la carretera a Algaida, però tal vegada no l'hàgiu vist d'aprop. A la foto es pot apreciar la gruixa de la soca; encara que només en vegeu dos, n'hi ha un altre que la soca tapa; necessitarem tres homes amb els braços ben estirats per abraçar-lo. Aquesta foto és d'en Joan Amengual i correspon al dia que férem l'excursió pels voltants dels Baixos de Pina.

po-ètica

XVII

Falconer

Per si un cas ve, explicau-li els fets i donau-li les raons.

ESPORTS

FUTBOL

L'equip del mïster Pacheco, entrenador de l'Algaida de 1ª Regional, ha fet un final d'any, un mes de desembre molt bo ja que gràcies als bons resultats obtinguts figura en segona posició a tan sols dos punts del primer.

Esperam que aquest any que hem començat continuï la bona trajectòria esportiva de l'Algaida.

Darrers resultats:

Algaida-Independent 1-2
Colònia-Algaida 0-1
Algaida-Porto Cristo 1-0

Juvenils

L'equip de juvenils està estabilitzat a la meitat de la classificació. Molt bé si tenim en compte l'aportació d'alguns jugadors al primer equip, cosa que sempre és positiva per il·lusionar els joves futbolistes.

Resultats:

<algaida-Ramon Llull 2-2
Algaida-Santanyí 0-5
Colònia-Algaida 6-1
Peguera-Algaida 2-4

Cadets

Com dèiem el mes passat, l'equip de cadets anirà a més. El passat desembre han guanyat el primer partit i això sempre anima.

Vilafranca-Algaida 1-3
Algaida-Porreres 4-4

Infantils

Aquests darrers partits l'equip d'infantils ha estat golejat, si bé com a

disculpa direm que s'ha enfrontat als primers equips del grup i això sempre marca les diferències.

Algaida-Barracar 1-0
Santanyí-Algaida ajornat
Algaida-Cala Millor 1-8
Cala d'Or-Algaida 5-0

Fut bol 7

Els equips dels més jovenets han tengut aquests resultats durant el mes de desembre.

Algaida-Sinau 2-5
Cala Millor-Algaida 8-6
Algaida-Son Servera 8-1
Pel que fa a l'Algaida Atl.
Vilafranca-Algaida A. 8-0
Algaida A.-Sineu 2-5
Artà-Algaida A. 8-0

ESCACS

Continua disputant-se el torneig de Sant Honorat que tindrà la cloenda per les festes amb l'entrega de trofeus als guanyadors..

El torneig de categoria infantil d'escacs es farà el diumenge dia 12 de gener a les 17 h. al local Pere Capellà.

Tots els interessats, nins i nines, que hi vulguin participar estan convidats a passar una estona entretinguda i divertida.

VOLEIBOL

Aquest mes no ha estat el millor pels diferents equips algaidins ja que

Equip Algaida Atlètica: Gomila (delegat), Ramis, Marc, Molleta, Campaner, Marcos i Paquito (mister).
Bibiloni, Gili, Bernat, Sion, Jordi i Roca (Foto Balaguer)

s'han perdut alguns partits de vital importància encara que no hi ha res perdut i s'aspira a passar a la segona fase amb el grup dels millors a totes les categoris.

INFANTIL. Les infantils tenen problemes a casa i és allà on perden més punts; i no és d'estranyar amb el vent i el fred que fa. No tenen l'experiència necessària per lluitar alhora amb el contrari i el mal temps. i molts de dies no poden entrenar per culpa del temps (vent, pluja, frede). Altra cosa seria si es feia el Pavelló Cobert que té concedit Algaida.

Rafal Vell-P. Pou 0-3

P. Pou-Bunyola 2-3

P. Pou-Sa Pobla 3-1

De moment ocupen la tercera plaça del seu grup.

CADET. Les cadets han perdut el seu primer partit de la temporada encara que pel set-average ocupen la 1ª posició de la classificació del seu grup, en teoria el més potent, on hi ha una forta lluita per ocupar els dos llocs que donen opció a passar a la fase final. Entre malalties, exàmens i mal temps no s'ha pogut fer una preparació tècnica i tàctica adequada, si bé les nostres campiones estan amb la moral molt alta.

Algaida-Esporles 3-0

S. Josep Obrer-Algaida 3-2

JUVENIL. L'equip juvenil ha passat de víctima del grup a lluitar pel segon

L'equip juvenil del C.V. Algaida que ara ocupa el segon lloc de la classificació

lloc, ja que al primer no s'hi pot arribar. Tot depèn de guanyar els partits als seus rivals més directes que són el Son Servera, el Bunyola i el Manacor.

Cal recordar que l'Algaida és l'únic equip juvenil (juntament amb el Bunyola) que no té pavelló cobert i l'any que ve NO PODRAN JUGAR a la categoria ja que serà obligatori a partir de juvenils disposar de pavelló cobert. Ja és ben hora que el nostre Ajuntament faci passes per construir el pavelló cobert que té concedit des de fa 6 anys!! (Si no es fa s'haurà d'anar a jugar a Palma o a Sencelles i llogar un pavelló).

PENYES. L'equip de Penyes va escalant posicions cada jornada i ja està entre els cinc primers d'una lliga de 12 equips. La nova estructura de

l'equip i la nova funció tècnica dels col·locadors Toni Amengual i Joan Ferragut han donat un altre aire a l'equip i fa que tots disfrutin d'un gran nivell de joc.

PROMOCIÓ. Els equips inferiors aleví i benjamí comencen la lliga aquest mes de gener per Sant Honorat. La lliga és forta, però els jugadors i jugadores ja frissen de començar. Les benjamins defensaran el títol de campiones de Mallorca aconseguit a Petra. Sort i ànim.

Esperam que el 97 sigui un any profitós en l'aspecte esportiu i també que sigui millor que els sis darrers en quant a construccions. (Vejam si d'una vegada es fa el pavelló cobert).

JOAN TROBAT

UNA XERRADETA... continuació

mostra estarà oberta a tot el poble. "Cara a Cara" consta de deu obres gràfiques damunt paper i quatre escultures de fang. Aquestes obres són la síntesi d'un ample treball del qual hem seleccionat les cares més fortes i expressives, deixant per a altres ocasions les més intimistes. El muntatge de l'exposició és d'en Víctor.

-Per què triares la cara, i no les mans, els peus o el cos com a element únic de la teva obra?

-Perquè la cara és la part més expressiva de la persona, és allà on primer es reflecteix l'alegria, la tristesa, les emocions, el dolor, el goig, la ràbia... En una paraula, la cara és el reflex de l'estat d'ànim d'una persona, per tant és allà on puc manifestar millor el que pens i sent.

-Cares, carotes, carasses, / caretones, carineues,... Així comença l'extens i descriptiu poema que el teu germà Miquel t'ha fet per aquesta mostra. Xerrem un poc del que senties quan feies aquests treballs.

-La cara que me sortia depenia del meu estat d'ànim, del meu cansament, de la meva angoixa... Després de fer una cara notava que havia descarregat sobre el paper molta de la meva energia i, per tant, em sentia alleugerit i cansat a la vegada. En cap moment m'ha preocupat el resultat final en el sentit de si era més o menys agradable, de si responia als cànons de bellesa establerts; el que realment m'importava era poder transmetre el que sentia, sovint d'una manera inconscient. Estic content del poema que per aquesta ocasió m'ha dedicat en Miquel, ell ha expressat en paraules les meves cares.

-Encara seré més insistent: les teves cares són retrats?

-Si entenem per retrat la representació de les faccions d'una

CARES

Cares, carotes, carasses,
caretones, carineues,
cares llargues, grogues cares
i cares de mal conhort;

cara nyonya, de por cares,
de sutja, cares de ràbia,
caretes de dol folrades.

cares apassionades
que parlen sense parlar;
cares gentils, de puríssima,

cares fredes i distants,
cara d'àngel, de dimoni,
cara de pet o de judes.

cares de divendres sant;
cara de sucre, de marbre,
cares dures, cares d'ase,

cara de corc i de nespila
i cares embafadores
que no es poden ni mirar;

de ravenissa, de bruisa,
de pa o de pomes agres,
de suro, de lluna plena,

cares de mal averany,
i tantes cares de pasqua,
de romani o de card.

Que no ets i que somies,
cares que ningú no es veu,
que som i que no coneixes,

cares sense fesomia:
tantes cares que tots som!
Cares per a cada dia i per a cada moment:

cares que s'emporta el vent.
Només la mort - i no ment! - sabia com era la mia.

persona, no ho són de cap de les maneres. Les meves cares no són cap còpia d'un model real o imaginat, són una sorpresa, em sorprenen d'aquell ull, d'aquella cella... ja que no m'he format mentalment el resultat. Si volgués fer una cara, un retrat, que representàs una persona alegre, trista o melancòlica, llavors em preocuparia per un efecte estètic i l'obra perdria tota la força expressiva, la frescor i aniria probablement a parar a la paperera.

-El recorregut de l'exposició ve marcat per la mirada d'aquests personatges enigmàtics, intrigants, forts i durs. És la vista el principal element d'expressió de la cara?

-És un punt molt important. Joestic d'acord amb l'expressió "amb la mirada ho diu tot", però també sé que la cara no només són els ulls. L'absència o presència de determinats elements en una obra gràfica també ens comunica qualque cosa. Per això els silencis són tan importants.

-I ara fugirem de la mostra, i m'agradaria que xerrassis de l'experiència que t'ha suposat expressar de forma gràfica el que literàriament expressen els poemes de la col·lecció "De llocs i de silencis" del teu germà Miquel.

-Durant deu mesos s'ha publicat en ES SAIG aquesta col·laboració literària i gràfica entre en Miquel i jo, de la qual estic molt content i agraït per la comunicació que en aquest sentit s'ha establert entre noltros dos. Quan se'm va plantejar aquesta possibilitat no ho volia fer totsol, era una tasca difícil i no tenia massa coratge, tenia certa por de no saber captar i transmetre el missatge i els silencis, era un repte, però la satisfacció del meu germà m'ha anat animant i ara n'estic content. M'ha donat seguretat en mi mateix i m'ha fer veure que agradar o no a la gent no és tan important com la pròpia aprovació personal.

Jaume, crec que és hora de tallar i si em permetes, convid tota la gent a passar pel Moli d'En Xina per apreciar la mostra que has fet tan sincerament; estic convençuda que emocionarà, atreurà, farà vibrar... del que estic ben segura és que no deixarà ningú indiferent ni insensible.

CATALINA MARTORELL

UNA XERRADETA AMB...

en JAUME TORRES

En Jaume és prou conegut per tots nosaltres per la seva participació a la vida cultural i social del poble; ell és avui el nostre convidat a fer la primera xerradeta de l'any 1997. Podríem pensar que el motiu n'és la música, l'escola, els cossiers... però en aquesta ocasió xerrarem d'un altre aspecte del ric món cultural que envolta en Jaume, l'expressió plàstica.

-Jaume, fa molts d'anys que ens coneixem i des de sempre la plàstica ha tengut molta d'importància per a tu. Què significa?

-En primer lloc és un esplai, pint per passar gust. És una manera de treure defora el que tenc dedins. Quan pint, dibuix o faig fang no pens en el resultat final ni en el que pugui pensar la gent, ho faig per a mi mateix. És una necessitat, una forma d'expressar-me.

-Quins camps, tècniques, materials has treballat?

-Des de petit m'ha agradat molt dibuixar, pintar, agafar objectes (trossos de fusta, ferros, pedres...) i compondre petites escultures, fer

col.lages i mesclar materials. Més tard vaig tenir contacte amb la ceràmica gràcies a en Víctor Andreu del Molí d'En Xina, i llavors vaig anar a l'Escola d'Arts i Oficis on vaig cursar modelat, dibuix i ceràmica. Darrerament he descobert el gravat, el collagrat i tècniques mixtes al Molí d'En Xina. Ara empr la tècnica mixta per expressar-me. La tècnica no és important, sinó el que importa és treure el que tens dins teu, sense estar pendent del resultat final, de l'estètica resultant.

-Què és "Cara a Cara"?

-És el títol de la mostra que aquestes Festes de Sant Honorat estarà exposada al Molí d'En Xina. És el resultat final d'un conjunt de treballs personals que he realitzat a les classes del Molí d'En Xina durant aquest curs. Són treballs no pensats per esser exposats, però una vegada realitzats i analitzats en Víctor els va trobar prou interessants per esser mostrats als altres alumnes del Molí en pla didàctic, i aprofitant les Festes la
(Segeuix a les pàgines anteriors)

